

Indenrigsministeren paa Forlangende af Udvalget givet en Meddelelse om Afslutning af Kontrakten angaaende Bygningen af Jernbanen fra Hølstebro til Esbjerg og fra Lunderkov til Esbjerg. Paa Side 105 i Betænkningen vil findes, at den hele Overfridelse af det tidligere ved Lovene kalkulerede Beløb til disse Anlæg udgjør 32,000 Rd. Efter de Forandringer i Priserne paa Arbeidskraft og Materiale, som siden den Tid ere fremkomne, har Udvalget maattet antage, at dette Resultat maa anses for heldigt for Statskassen. Det udvikles her nærmere, hvorledes man har modtaget efter Indbudselle forskjellige Tilbud, og hvorledes man derefter paa begge Punkter har faaet et enkelt Firma til at nedsette Tilbudet saaledes, at det blev det laveste, og derefter approberet det. Da Priserne sandsynligvis i Bøveligheden ere ikke lidet over, maa det antages, at dette Resultat for en væsentlig Del skyldes, at Overflagen i sin Tid have været for rundelige. De ere ikke saaledes blevne gjennemgaaede, og efter den Pris, der er lagt til Grund, nemlig 72 Rd. pr. Ton for Skimmerne, vilde der være kommet en langt større Overfridelse, hvis der ikke paa andre Punkter i Overlaget havde været forlangt for Meget. Medens Udvalget saaledes maa antage, at disse Kontrakter ere efter Omstændighederne indgaaede paa en for Statskassen heldig Maade, har et Mindretal troet ikke at kunne forlade denne Sag uden at gjøre en faktisk Bemærkning. Det vil nemlig erindres, at i Samlingen 1870—71 havde en stor Del af Rigsdagens Medlemmer ønsket, at Regjeringen havde begyndt den vestjydske Banes Anlæg, fordi man da endte Vendsysselbanen og Silkeborgbanen og saaledes havde Arbeidere og Materiale til at kunne bruge, og Priserne vare derhos lave, navnlig paa Skimmer. Regjeringen vilde imidlertid ikke selv forlange Penge i den Retning, og det Tilbud, der blev gjort fra et Mindretal i Finantsudvalget om 300,000 Rd. for derigjennem at have Ret til at afslutte Kontrakt, mødsatte Regjeringen sig; det vilde ellers utvivlsomt være blevet vedtaget, eftersom der kun manglede et Par Stemmer deri. Nu er det Mindretal, hvortil jeg hører, af den Formening, at denne Fremgangsmaade af Regjeringen har kostet Staten mindst en halv Million Rd. Det er naturligvis ikke det, Regjeringen har sigtet til, det er Sandhed, men da der forelaa en Lov, som forlangte dette Arbeide udført til en vis bestemt Tid, og alle andre Omstændigheder talte for en vedvarende Fortsættelse af de lovbestemte Jernbaneanlæg, saa kan det være berettiget at drage dette Spørgsmaal frem til Bedømmelsen af den hele Sag. Priserne ere nu kontraherede for Skimmer til 109 Rd. pr. Ton. Fra Efteraaret 1870 og den meste Del af Aaret 1871 var Priserne paa Skimmer mellem 60 og 70 Rd. pr. Ton, saaledes som jeg har faaet oplyst fra 2 forskjellige Sider. Dette vil give ca.

400,000 Rd. alene for Skimmer, og dertil kommer nu Beparelse i Arbeidskraft og deslige, som utvivlsomt endog maa gaa ikke lidt under 100,000 Rd., naar man ser hen til Bemærkningerne Side 104 i Betænkningen, at et af Tilbudene gaar ud paa, at, dersom Fristen for Tilendbringelsen af Arbeidet havde maattet udsættes i 13 Maaned, vilde Tilbudet kunne være nedsat med 115,000 Rd., skjøndt der eksisterer andre Priser nu. Til denne Bemærkning skal jeg endnu føie, at Regjeringen har set sig nødsaget til ikke at ville gjøre Paastand paa Mulkter, selv om Stykket mellem Ringkjøbing og Varde skulde afleveres noget senere end den 1ste Juli, men dog inden Udgangen af 1874. Idet man godt kan erkende, at Ministeriet har havt Grund til at give denne Bømpelse, eftersom det nu engang er truffet i Langdrag med at søge Bevilling til dette Arbeide, vilde det vistnok være beslageligt, hvis denne Undtagelse fra Loven skulde blive nødvendig, thi der vil jo da blive en Standsning ikke blot i dette halve Aar, men ogsaa i de næste Maaned af Vinteren, altsaa for det Meste et Aar, for Tilførselen til Esbjerg Havn af Kreaturer fra hele det nordvestlige Jylland. Jeg tvivler i Øvrigt ikke om, at det ogsaa maa ligge i Entreprenørens Interesse, og at den meget ærede Minister vil søge at gjøre Sit til, at denne Forsinkelse ikke skal finde Sted, saafremt det kan indgaaes uden Opoffrelse. — Under Nr. 216 i Betænkningen har Udvalget ligeledes faaet meddelt, hvad der er foretaget med Hensyn til Juleførelsen af Esbjerg Havn siden ijsor. Der foreligger da en Beretning om, at Tilendbringelsen af dette Arbeide er gaaet over fra den hidtilværende Entreprenøur til de samme Entreprenøurer, der have overtaget Jernbaneanlægene. Ministeren har gjort nogen Indrømmelse for at komme dertil, idet han har eftergivet de salbne Mulkter indtil nu og udbetalt de tilbageholdte 5 pCt. af de Arbeider, som ere udsørte, samt indgaaet paa at standse Afkortningen af Mulktebeløbet for Arbeidets Forsinkelse, samt endvidere forlængt Fristen for en Del af Arbeiderne — just ikke den, der angaar Havnens Beføiling — udover 1ste Oktober 1873, dog ikke længere end til 1ste Juli 1874. Da imidlertid Ministeren paa den anden Side som Erstatning for disse Opoffrelser har faaet Kautionsforpligtelsen forhøiet fra det lille Beløb, den var, 26,000 Rd., til 62,000 Rd., altsaa med 36,000 Rd., maa man skønne, at der navnlig deri ligger et Æquivalent for de Opoffrelser, Ministeren saaledes har gjort.

Udvalget kan ikke gaa ind paa denne Sags Enkeltheder, men det antager, at den afsluttede Kontrakt giver Bøtryggelse for, at Anlægget vil blive udført i sit fulde Omfang efter den oprindelige Plan, uden at den yderste Frist, nemlig den 1ste Juli 1874, overskrives, og, eftersom Stillingen var ijsor, da det syntes, at Arbeidet ikke vilde blive fremmet under de Forhold, hvori Regjeringen og